

Vergaderjaar 2016–2017

23 987

Lidmaatschap van de Europese Unie

Nr. 174

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 april 2017

In haar procedurevergadering van 30 maart 2017 heeft de vaste commissie voor Europese Zaken gevraagd om schriftelijk in te gaan op de volgende punten:

1. een reactie op het verslag van de Brexit-rapporteurs Maij en Omtzigt (Kamerstuk 23 987, nr. 171);
2. een reactie op het AIV-briefadvies «Brexit means Brexit – Op weg naar een nieuwe relatie met het VK»;
3. de stand van zaken van de voorbereiding van de Brexit-onderhandelingen;
4. een beschrijving van de internationale reacties naar aanleiding van de notificatiebrief;
5. de gevolgen en mogelijkheden voor samenwerking tussen EU en VK ten aanzien van terrorismebestrijding.

Op de eerste twee punten wordt hieronder ingegaan. Voor een antwoord op het derde punt wordt verwezen naar de brief van 31 maart jongstleden (Kamerstuk 23 987, nr. 173). De laatste twee punten zullen aan de orde komen in een besloten overleg met de vaste commissie voor Europese Zaken.

Verslag rapporteurs «Nederland en de Brexit»

Naar aanleiding van een besluit van de vaste commissie voor Europese Zaken om de gevolgen van de Brexit voor Nederland en Nederlandse burgers en bedrijven te onderzoeken, hebben de rapporteurs Maij en Omtzigt verslag uitgebracht met daarin vijf aanbevelingen, gericht aan de Nederlandse regering alsmede aan de Eerste en Tweede Kamer.

De aanbevelingen van de rapporteurs sluiten aan bij het ingezette kabinetsbeleid. Ook het kabinet hecht er groot belang aan dat er zo spoedig mogelijk duidelijkheid komt over de rechten van de Nederlanders die nu al in het VK wonen, werken en studeren. Het kabinet onderschrijft dat personen geen speelbal moeten worden van economische of andere belangen. De rapporteurs zijn daarnaast bezorgd over de financiële

gevolgen van de Brexit voor Nederland en de EU op de korte termijn. Zij dringen erop aan dat de reeds aangegane financiële verplichtingen onder het huidige MFK door het VK worden nagekomen en niet op de lidstaten van de EU27 worden afgewenteld. Daarnaast voorzien de rapporteurs met het vertrek van het VK als nettobetaler ook implicaties voor het volgende meerjarig financieel kader (2021–2027). Zij bevelen aan dat de financiële gevolgen voor Nederland en de EU in deze aankomende periode tijdig worden onderzocht en in beeld gebracht. De aanbeveling ten aanzien van het huidige MFK komt overeen met de inzet van het kabinet. De aanbeveling die betrekking heeft op het nieuwe MFK neemt het kabinet mee in de al lopende voorbereidende analyses.

Het kabinet onderschrijft eveneens de wens van de rapporteurs om een hechte handelsrelatie met het VK te behouden. Nederland heeft, ook in de toekomst, belang bij een goede relatie tussen de EU en het VK. Dit is ook de inzet van het kabinet tijdens de komende onderhandelingen. Daarbij geldt wel dat de handelsrelatie hoe dan ook zal veranderen, nu het VK heeft aangegeven uit de interne markt te willen stappen. Het kabinet onderschrijft de stelling van de rapporteurs dat er geen sprake kan zijn van «*cherry picking*» door het VK.

Ook vindt het kabinet het belangrijk dat het parlement nauw betrokken is bij de onderhandelingen. In de brief van 31 maart jongstleden (Kamerstuk 23 987, nr. 173) zijn de uitgangspunten voor het proces van informatie-uitwisseling neergelegd zoals op 9 februari jongstleden met uw Kamer besproken. Tijdens de procedurevergadering van 6 april j.l. heeft u onder andere verzocht om meer informatie over de vormgeving van het Delegates Portal EU27. Zoals bekend acht het kabinet het van belang u een zo volledig mogelijk overzicht te geven van de wijze waarop het kabinet tijdens het onderhandelingsproces informatie met uw Kamer kan delen. Hier zal tijdens het besloten overleg op 10 april aanstaande nader op worden ingegaan. Daarbij zij aangetekend dat op EU-niveau het complete overzicht met betrekking tot informatievoorziening nog niet geheel duidelijk is. Zoals gesteld in de brief van 31 maart jongstleden is de verwachting dat de komende weken, in aanloop naar de extra Europese Raad van 29 april, meer duidelijkheid zal ontstaan over de informatievoorziening op EU-niveau. U wordt hierover, alsmede over de overige Nederlandse inzet voor de ER-richtsnoeren, nader geïnformeerd in aanloop naar de extra Europese Raad.

De rapporteurs bevelen aan om de opzegging van het Euratomverdrag los te koppelen van de Brexit-onderhandelingen. Alhoewel het kabinet de zorgen van de rapporteurs deelt, is het de vraag of dit nog punt van discussie zal zijn. Het VK heeft immers in zijn notificatiebrief aangegeven uit Euratom te zullen stappen.

AIV-rapport «Brexit means Brexit»

Tot slot heeft het kabinet met veel interesse kennisgenomen van het advies van de AIV. De analyse van de AIV komt voor een groot deel overeen met het verslag van de rapporteurs en met de inzet van het kabinet. Waar het gaat om het uitredingsakkoord onderstreept de AIV, net als het kabinet, het belang van een stevige inzet op de positie van de wederzijdse ingezetenen en de financiële afwikkeling. Het kabinet deelt de aanbeveling ten aanzien van het splitsen van de onderhandelingen met het VK over enerzijds de verplichtingen volgend uit het huidige MFK in de artikel 50-overeenkomst en anderzijds de onderhandelingen zonder het VK over het volgende MFK.

De waarde van onze handel met het VK, maar ook het belang van de samenwerking op het gebied van interne en externe veiligheid komen duidelijk in het rapport naar voren. Met de AIV is het kabinet van mening dat een veelomvattend handelsakkoord met het VK van groot belang is. Omdat de AIV niet verwacht dat hierover binnen twee jaar overeenstemming wordt bereikt, pleit de Adviesraad voor een korte overgangperiode ten behoeve van een geordende overgang.

Het kabinet onderkent het belang hiervan. De inzet van het kabinet is om naast een veelomvattend handelsakkoord ook afspraken te maken over samenwerking op de gebieden van interne en externe veiligheid, en over samenwerking ten aanzien van buitenlandse politiek en defensie. Conform de aanbeveling van de AIV is het kabinet van mening dat een handelsakkoord enerzijds en afspraken over veiligheidssamenwerking anderzijds separate trajecten moeten zijn.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders